

รธน. มาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๐

พ.ร.บ. สุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๖

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๕๐ บัญญัติรับรองเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม โดยการจำกัดเสรีภาพจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ สาธารณะอันเป็นข้อยกเว้นในการจำกัดเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคสอง เมื่อยังไม่มีกฎหมาย บัญญัติถึงสิทธิของบุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมเพื่อการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ แป้งข้าวหมักไว้ ผู้ร้องจึงไม่อาจโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ ได้

พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๔ บัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดทำหรือขายเชื้อสุรา เว้นแต่ จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิต และมาตรา ๒๖ บัญญัติให้ใบอนุญาตซึ่งออกตามความ ในมาตรา ๒๔ ให้ใช้ได้เฉพาะในสถานที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องแสดงใบอนุญาตนั้น ไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย เมื่อพิจารณาถ้อยคำว่า “เชื้อสุรา” ที่มีได้มีการบัญญัติความหมายเฉพาะไว้ จึงต้อง พิจารณาจากความหมายทั่วไปตามบทนิยามมาตรา ๔ “เชื้อสุรา” หมายความว่า แป้งเชื้อสุรา แป้งข้าวหมัก หรือเชื้อใด ๆ ซึ่งเมื่อหมักกับวัตถุดิบหรือของเหลวอื่นแล้ว สามารถทำให้เกิดแอลกอฮอล์ที่ใช้ทำสุราได้ เมื่อพิจารณาถึงแป้งข้าวหมักเห็นได้ว่ามีลักษณะไม่ใช่เชื้อสุราในตัวเอง แต่เป็นสิ่งที่บุคคลทั่วไปโดยเฉพาะ อย่างยิ่งในชุมชนท้องถิ่นนำไปใช้ประโยชน์ในการทำเป็นอาหารและยารักษาโรค การที่มาตรา ๒๔ บัญญัติ ห้ามมิให้ทำหรือขายเชื้อสุราเฉพาะในความหมายที่หมายความรวมถึงแป้งข้าวหมักด้วย จึงเป็นการจำกัด เสรีภาพของบุคคลในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม เกินความจำเป็นและกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งเสรีภาพ ไม่เป็นไปตามข้อยกเว้นในการจำกัดเสรีภาพ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ ส่วนมาตรา ๒๖ ซึ่งเป็นมาตราต่อเนื่องเกี่ยวข้องกับมาตรา ๒๔ ในส่วนของการบังคับใช้ใบอนุญาตเฉพาะการขออนุญาตให้ทำหรือขายเชื้อสุราที่เป็นแป้งข้าวหมัก ย่อมขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ ด้วย

ย่อโดย นางสาวกนกวรรณ พรประสิทธิ์
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการพิเศษ

นายปฐมพงษ์ คำเขียว
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๕

นางสาวฉนิษฐา ภูมินายก
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒

นายมนตรี กนกวารี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ